

بنام خدا

مبحث سیزدهم

ماشینهای الکتریکی III

ماشینهای الکتریکی III

طریقه رسم دیاگرام برداری

طریقه رسم دیاگرام برداری

همانگونه که ملاحظه گردید ، برای رسم دیاگرامهای برداری و یا استفاده از روابط ماشینهای قطب برجسته لازم است زاویه δ و ولتاژ القائی E معلوم باشند . اما در عمل و از روی کمیات خارجی ماشین فقط می توانیم از مقادیر I_a ، V_t و φ اطلاع داشته باشیم لذا باید بتوانیم روشی را بیابیم که به کمک آن بتوانیم مقادیر δ و E را از روی کمیات قابل دسترسی ماشین تعیین کنیم . (البته با داشتن هر کدام از δ یا E می توانیم دیگری را هم محاسبه کنیم .)

برای اینکار دو روش وجود دارد

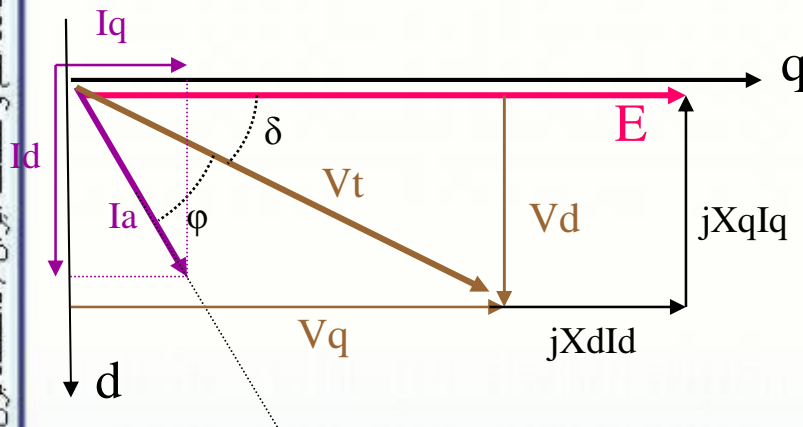

روش محاسباتی

روش ترسیمی

روش محاسباتی

$$I_d = I_a \sin(\delta + \varphi)$$

$$I_q = I_a \cos(\delta + \varphi) \quad (1)$$

$$V_t \sin \delta = X_q I_q \quad (2)$$

۱ ۲

$$V_t \sin \delta = X_q I_a \cos(\delta + \varphi) \quad \longrightarrow \quad V_t \sin \delta = X_q I_a (\cos \delta \cos \varphi - \sin \delta \sin \varphi)$$

$$\sin \delta (V_t + X_q I_a \sin \varphi) = X_q I_a \cos \varphi \quad \longrightarrow \quad \operatorname{tg} \delta = \frac{X_q I_a \cos \varphi}{V_t + X_q I_a \sin \varphi}$$

توجه: X_q و X_d از پارامترهای ثابت ماشین هستند و روی پلاک ماشین داده شده اند.

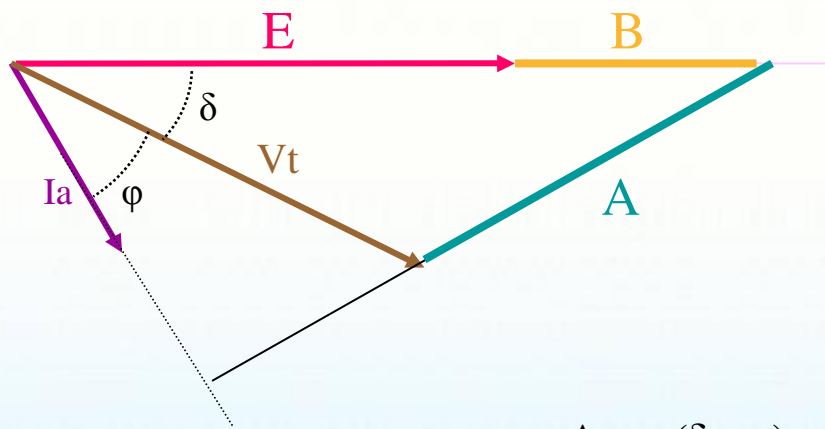
تمرین: روش محاسباتی فوق را برای حالت موتور دنبال کنید.

تمرین: عملیات فوق را با در نظر گرفتن R_a مجدداً تکرار کنید.

روش ترسیمی

برای فهم این روش فرض می کنیم تمام کمیات منجمله δ و E را داریم و می توانیم دیاگرام را رسم کنیم . حالا با استفاده از این دیاگرام روشی را برای رسم آن می یابیم .

۱- I_a را امتداد می دهیم

- ۲- از انتهای بردار V_t بر I_a عمودی رسم می کنیم و از طرف دیگر آنرا چنان ادامه می دهیم تا راستای بردار E را قطع کند . طول پاره خط از V_t تا E را A نامیم .
 ۳- برای بدست آوردن طول پاره خط A چنین داریم .

$$A \cos(\delta + \varphi) = X_q I_q = X_q I_a \cos(\delta + \varphi) \longrightarrow A = X_q I_a$$

- ۴- برای پیدا کردن انتهای بردار E باید طول پاره خط B معلوم باشد که برای محاسبه آن چنین عمل می کنیم .

$$B = X_d I_d - A \sin(\delta + \varphi)$$

$$A \sin(\delta + \varphi) = X_q I_a \sin(\delta + \varphi) = X_q I_d$$

$$\longrightarrow B = X_d I_d - X_q I_d = I_d (X_d - X_q)$$